

*Załącznik
do Uchwały Nr VI/51/11
Rady Powiatu Gostyńskiego
z dnia 31 marca 2011 r.*

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE
POWIATU GOSTYŃSKIEGO
W LATACH 2011 - 2015**

GOSTYŃ 2011

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

Spis treści

I. Wstęp	3
1. Korelacja Programu z innymi dokumentami	3
2. Charakterystyka zjawiska przemocy	4
3. Podstawowe konsekwencje karne stosowania przemocy	6
4. Zasady działania Programu	7
II. Diagnoza	6
1. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w Polsce	8
2. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w powiecie gostyńskim	11
III. Cele Programu	18
IV. Działania Programu	18
1. Wskaźniki realizacji celów	21
V. Zasady finansowania Programu	22
VI. Monitorowanie i sprawozdawczość	22
VII. Podstawy prawne	23
VIII. Podsumowanie	24
IX. Wykaz instytucji udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w powiecie gostyńskim.....	24

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

I. Wstęp

Mając na celu efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zmniejszanie jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się „Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”, zwany dalej Programem. Będzie on stanowił integralną część Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010 – 2015.

Program zawiera:

- charakterystykę zjawiska przemocy,
- zasady działania,
- diagnozę zjawiska przemocy w Polsce i w powiecie gostyńskim,
- cel główny i cele szczegółowe i sposoby ich realizacji,
- realizatorów i adresatów Programu,
- podstawy prawne podejmowanych działań,
- instytucje i organizacje współpracujące.

Istotną częścią Programu są wskaźniki realizacji celów. Cele te, działania i zadania Programu będą podlegać ewaluacji i odpowiadać na potrzeby mieszkańców powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

I.1 Korelacja Programu z innymi dokumentami

Zadania określone w Programie są w znacznej mierze kontynuacją podejmowanych od 1999 r. działań w obszarze przeciwdziałania przemocy i wspierania rodziny w powiecie gostyńskim. Program jest zgodny z celem operacyjnym nr 1.3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie zawartym w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Gostyńskiego na lata 2009-2015.

Program jest zgodny z aktami prawnymi oraz dokumentami o charakterze strategicznym, funkcjonującymi zarówno na poziomie krajowym, jak i wojewódzkim. Na poziomie krajowym realizowany jest Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem tego programu jest wprowadzenie w życie szerokiego zbioru działań mających na celu zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy w rodzinie, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy ofiarom

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

przemocy rodzinnej, a także w podejmowaniu odpowiednich działań wobec sprawcy. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie określa zadania w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy ofiarom przemocy, prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, a także w zakresie podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Program koreluje też z Wojewódzkim Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2008-2011. Jednym z priorytetów Programu Profilaktyki jest również przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Jego szczegółowymi celami są: wspieranie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinach alkoholowych we współpracy z policją, pomocą społeczną, placówkami leczenia odwykowego, powiatowymi centrami pomocy rodzinie oraz gminnymi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, a także zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej dzieciom – ofiarom przemocy oraz ich rodzinom.

Cele Programu są także spójne z innymi dokumentami krajowymi i międzynarodowymi :

- ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawą z dnia 15 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawą z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Postępowania Karnego,
- ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ,
- ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ,
- Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z 2000 roku,
- Rezolucją Parlamentu Europejskiego w sprawie obecnej sytuacji oraz przyszłych działań w zakresie zwalczania przemocy wobec kobiet (2004/2220(INI)),
- Opinią Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie przemocy domowej wobec kobiet (2006/C 110/15).

I.2 Charakterystyka zjawiska przemocy

Poprzez PRZEMOC W RODZINIE należy rozumieć JEDNORAZOWE ALBO POWTARZAJĄCE SIĘ UMYŚLNE DZIAŁANIE LUB ZANIECHANIE NARUSZAJĄCE PRAWA LUB DOBRA OSOBISTE OSÓB NAJBLIŻSZYCH (w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny)¹, W SZCZEGÓLNOŚCI NARAŻAJĄCE TE OSOBY NA NIEBEZPIECZEŃSTWO UTRATY ŻYCIA, ZDROWIA, NARUSZAJĄCE ICH GODNOŚĆ, NIETYKALNOŚĆ CIELESNĄ, WOLNOŚĆ, W TYM SEKSUALNĄ, POWODUJĄCĄ SZKODY NA ICH ZDROWIU FIZYCZNYM LUB PSYCHICZNYM, A TAKŻE WYWOŁUJĄCE CIERPIENIA I KRZYWDY MORALNE U OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje to, że:

- a) jest intencjonalna – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
- b) siły są nierównomierne – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą; sprawca jest silniejszy, a ofiara słabsza,
- c) narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.),
- d) powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody; doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki, przyczyniający się do jej fizycznej, a także psychicznej szkody, wykraczający poza społeczne zasady wzajemnych relacji i zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie, rodząc tym samym nienawiść i pragnienie odwetu.

Przemoc pojmowana jest także jako wywieranie wpływu na innych ludzi, w wyniku którego ich aktualny poziom rozwoju somatycznego i duchowego jest mniejszy niż potencjalny poziom tego rozwoju.

Można wyodrębnić różne rodzaje przemocy:

1. **Przemoc fizyczna** – m.in. bicie, znęcanie się, głodzenie, zamykanie, kopanie, policzkowanie, szarpanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, rzucanie przedmiotami, ale także używanie niebezpiecznych narzędzi lub grożenie ich użyciem, zadawanie bólu.
2. **Przemoc psychiczna** – sprawowanie przez sprawcę przemocy psychicznej kontroli nad ofiarą, np. straszenie zabójstwem, użyciem przemocy, zabranie dzieci, niszczenie lub grożenie zniszczeniem rzeczy, upokarzanie, używanie wulgarnych słów, mówienie kobiecie, że jest do niczego, że jest brzydka, głupia, chora psychicznie, że nikt jej nie chce, że bez sprawcy sobie nie poradzi.

---

¹ osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny to: małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

3. **Przemoc seksualna** – w szczególności zmuszanie do odbywania stosunku lub poddania się innym zachowaniom seksualnym, a także wymuszanie współżycia w nieakceptowanej formie. Przemoc seksualna jest często przez ofiary molestowania ukrywana, co w znacznym stopniu utrudnia udzielenie im pomocy.

4. **Przemoc finansowa (ekonomiczna)** – np. utrzymywanie ofiary w całkowitej zależności finansowej, zakazywanie jej pracy zawodowej, niedawanie wystarczającej ilości pieniędzy na prowadzenie domu.

5. **Przemoc polegająca na osaczaniu** – np. ciągle chodzenie za kimś, śledzenie, dzwonienie do niego w celu wyrządzenia mu krzywdy, zastraszenia lub nękania.

6. **Przemoc w wymiarze społecznym** – m.in. zakazywanie osobie kontaktów z rodziną, przyjaciółmi, zabranianie jej wychodzenia z domu, upokarzanie jej w miejscach publicznych.

Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w życiu dorosłym.

I.3 Podstawowe konsekwencje karne stosowania przemocy

Prawo ściga sprawców przestępstw przeciwko osobom bliskim m. in.:

- **z art. 207 § 1 Kodeksu karnego** – znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny – podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 (ścigane z urzędu)¹;
- **z art. 191 § 1 Kodeksu karnego** – kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia – podlega karze pozbawienia wolności do lat 3 (ścigane z urzędu);
- **z art. 197 § 1 Kodeksu karnego** – kto przemocą lub groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12 (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego)²;
- **z art. 209 § 1 Kodeksu karnego** – kto uporczywie uchyla się od wykonywania ciążącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez niełożenie na utrzymanie

¹ ściganie z urzędu polega na tym, że prokurator i policja prowadzą postępowanie niezależnie od woli i zgody osoby pokrzywdzonej. Wycofanie skargi lub odmowa zeznań nie jest podstawą do umorzenia postępowania, jeśli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniono przestępstwo

² ściganie na wniosek polega na tym, że bez wniosku osoby pokrzywdzonej postępowanie w danej sprawie nie może być wszczęte

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego, organu pomocy społecznej lub organu podejmującego działania wobec dłużnika alimentacyjnego, ewentualnie z urzędu).

I.4 Zasady działania Programu

W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy, stosującym przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie Program oparty jest na zasadach:

- 1) wzajemnej współpracy i współdziałania organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych (zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Ustawą o działaniu pożytku publicznego i o wolontariacie oraz Ustawą o pomocy społecznej), a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnym następstwom;
- 2) jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności osoby, szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich prawa do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

Konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno sprawcom jak i ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.

Realizatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu oraz współpracujące z nim instytucje i podmioty działające w sferze ochrony ofiar przemocy w rodzinie: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borku Wlkp., Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyniu, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krobi, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pępowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piaskach, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pogorzeli, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poniecu, Komenda Powiatowa Policji w Gostyniu, Prokuratura

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

Rejonowa w Gostyniu, Dom Dziecka w Bodzewie, Sąd Rejonowy w Gostyniu, placówki oświatowe, służba zdrowia, organizacje pozarządowe m.in. Bonifraterski Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Marysinie, Stowarzyszenie „Dziecko” oraz wolontariusze.

II. Diagnoza

W celu określenie szczegółowych celów Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz działań zmierzających do ich osiągnięcia istotne jest stworzenie diagnozy.

II.1 Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w Polsce

We wrześniu 2007 r. TNS Ośrodek Badania Opinii Publicznej – na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej – przeprowadził badanie dotyczące przemocy w rodzinie. Jego celem było m.in. rozpoznanie zjawiska przemocy w rodzinie, okoliczności towarzyszących przemocy w rodzinie, form przemocy oraz identyfikacja ofiar oraz sprawców.

Istotne wyniki i wnioski:

a. dotyczące społeczno – demograficznego profilu ofiar przemocy w rodzinie:

1. Więcej niż co trzeci Polak (36%) przyznaje, że przynajmniej raz doświadczył którejkolwiek z form przemocy. Nieco mniej, bo 30% badanych, doświadczyło przemocy więcej niż raz, natomiast co dziewiąty (11%) wielokrotnie doświadczał przemocy.
2. Najczęściej doświadczaną przez Polaków formą przemocy jest przemoc psychiczna, które to doświadczenie przynajmniej raz stało się udziałem 31% badanych. Przemocy fizycznej doświadczyło mniej, bo 17% respondentów. Ośmiu na stu ankietowanych (8%) przyznaje, że zdarzyło im się być ofiarą przemocy ekonomicznej, zaś 3% deklaruje bycie ofiarą przemocy seksualnej.
3. Ofiary każdej z form przemocy najczęściej doświadczały jej kilka razy – 17% w przypadku przemocy psychicznej, 10% przemocy fizycznej, 4% przemocy ekonomicznej oraz 1% przemocy seksualnej.

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

4. Do bycia ofiarami przemocy najczęściej przyznaje się 39% kobiet i 32% mężczyzn, kobiet jest dwukrotnie więcej wśród osób, które wiele razy były ofiarami przemocy (14% w stosunku 7%).
5. Nie występują istotne różnice w rozpowszechnieniu przemocy ze względu na wiek ofiar, jedynie wśród najstarszych respondentów (w wieku 60 i więcej lat) przemoc jest zgłaszana nieco rzadziej (32%).
6. Ponadto do doświadczania przemocy częściej przyznają się mieszkańcy miast (38%), w szczególności największych (42% w miastach powyżej 500 tys. mieszkańców), niż mieszkańcy wsi (33%).
7. Przemoc w rodzinie częściej dotyczy gospodarstw domowych w złej sytuacji materialnej (44%) niż tych będących w dobrej sytuacji materialnej (33%). Stosunkowo najrzadziej przemoc dotyka osoby żonate bądź zamężne (32%), a zdecydowanie najczęściej doświadczyły jej osoby rozwiedzione lub w separacji (71%), co wiąże się zapewne z sytuacjami będącymi przyczyną rozpadu związku lub też występowały w trakcie prowadzonego postępowania.
8. Bardziej niż przeciętnie narażone na stanie się ofiarami wielokrotnej przemocy są osoby chore i niepełnosprawne (aż 16% znajduje się w takiej sytuacji) oraz osoby uskarżające się na poważniejsze dolegliwości zdrowotne (14%). Dla porównania – wśród osób całkowicie zdrowych o wielokrotnej przemocy mówiło jedynie 7%.

b. dotyczące społeczno – demograficznego profilu sprawców przemocy w rodzinie:

1. Co piąty respondent (20%) przyznaje się do tego, że przynajmniej raz zastosował przemoc wobec innego członka rodziny. Najczęściej była to przemoc psychiczna, której dopuściło się 15% Polaków, rzadziej przemoc fizyczna, którą kiedykolwiek zdarzyło się zastosować 9% respondentów. Zdecydowanie rzadziej badani przyznawali się do bycia sprawcami przemocy ekonomicznej (2%) lub seksualnej – mniej niż co setny (0,4%).
2. Sprawcy przeważnie przyznają, że przemocy wobec członków gospodarstwa domowego dopuścili się kilka razy – 11%, gdy chodziło o przemoc psychiczną, 5% – przemoc fizyczną, 1% – przemoc ekonomiczną oraz 0,2% – przemoc seksualną. Bardzo niski jest natomiast odsetek respondentów, którzy deklarują, że wielokrotnie uciekali się do przemocy – w przypadku przemocy psychicznej i fizycznej 1%, w przypadku przemocy ekonomicznej i seksualnej mniej niż co setny.
3. Do stosowania przemocy w stosunku do swojej rodziny częściej przyznają się mężczyźni (24%) niż kobiety (15%). Wiek nie ma istotnego wpływu na prawdopodobieństwo, że

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

osoba może być sprawcą przemocy i jedynie wśród najstarszych respondentów (60 i więcej lat) odsetek przyznających się do tego rodzaju czynów jest stosunkowo najniższy – 16%.

4. Okazuje się, że więcej osób przyznających się do stosowania przemocy jest wśród respondentów z wykształceniem wyższym (25%) niż wśród tych z wykształceniem podstawowym (15%). Częściej deklarują, że zdarzyło im się być sprawcami przemocy, osoby z miast (21%) niż ze wsi (17%). Częściej także przyznają się do tego osoby rozwiedzione i w separacji (24%) oraz kawalerowie i panny (23%) niż osoby zamężne czy żonate (18%).
5. Zdarza się, że sprawcy są jednocześnie ofiarami przemocy w rodzinie – 13% Polaków to osoby, które przynajmniej raz przemocy od członków rodziny doświadczyły i jednocześnie przynajmniej raz ją wobec nich zastosowały. Takich osób więcej jest wśród mężczyzn (15%) niż wśród kobiet (12%). Najczęściej przyznają się do tego osoby z wykształceniem wyższym (18%) oraz rozwiedzione (21%).

c. dotyczące przemocy wobec dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych:

1. Przemoc wobec dzieci jest zjawiskiem występującym stosunkowo często. 14% respondentów żyje w gospodarstwie, w którym ofiarą przemocy było dziecko.
2. Dzieci najczęściej padały ofiarą przemocy psychicznej (10% badanych deklarowało, że w zamieszkiwanym gospodarstwie domowym ofiara przemocy emocjonalnej była osoba małoletnia) i fizycznej (7%), rzadziej ekonomicznej (3%) i seksualnej (mniej niż co setny).
3. 5% Polaków mieszka w gospodarstwie domowym, gdzie ofiarą przemocy stała się osoba starsza lub niepełnosprawna.
4. Wobec osób starszych stosowana jest przemoc psychiczna (3%), fizyczna (2%) i ekonomiczna (1%).
5. Przemoc ekonomiczna niemal dwa razy częściej dotyka osoby chore, niepełnosprawne i wymagające opieki (13%) niż osoby zdrowe, które w ogóle nie chorują (7%).
6. Osoby chore i niepełnosprawne (16%) oraz oskarżające się na poważniejsze dolegliwości (14%) są także częściej narażone na stanie się ofiarą wielokrotnych przypadków przemocy niż osoby zdrowe (7%).
7. W gospodarstwach domowych, w których są dzieci, częściej niż w gospodarstwach bez dzieci, przemoc wystąpiła w ciągu ostatnich 12 miesięcy (7% wobec 4%). Ponadto sprawcy przemocy z gospodarstw domowych, w których są dzieci do lat 18 częściej niż,

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

gdy dzieci nie ma, przewidują, że mogą ponownie zastosować przemoc psychiczną (63% wobec 44%) oraz fizyczną (58% wobec 23%).

d. dotyczące przemocy w rodzinie pod wpływem alkoholu:

1. Spożywanie alkoholu ma duży wpływ na występowanie przemocy w rodzinach.
2. 46% ofiar – niezależnie od rodzaju przemocy – stwierdziło, że przynajmniej raz sprawca był w momencie zdarzenia pod wpływem alkoholu.
3. Według ofiar, zdarzało się, że sprawcy byli pod wpływem alkoholu w 46% przypadków przemocy fizycznej, 45% przemocy psychicznej, 40% przemocy seksualnej oraz 38% przemocy ekonomicznej.
4. Sprawcy natomiast bardzo niechętnie przyznają się do picia alkoholu przed dopuszczeniem się przemocy wobec członków rodziny – jedynie 15% sprawców się do tego przyznaje.

II.2 Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w powiecie gostyńskim

Diagnozę stworzono na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej na terenie powiatu gostyńskiego, Komendy Powiatowej Policji w Gostyniu, Bonifratskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Marysinie, Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, funkcjonującego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu, Prokuratury Rejonowej w Gostyniu, Sądu Rejonowego w Gostyniu.

Poszczególne ośrodki pomocy społecznej na terenie powiatu gostyńskiego przyjęły zgłoszenia stosowania przemocy w rodzinie w następującej liczbie:

gmina	rok	2008 rok	2009 rok	2010 r.	łącznie
Borek Wlkp.		3	3	26	32
Gostyń		8	6	18	32
Krobia		17	19	32	68
Pępowo		2	3	4	9
Piaski		3	3	4	10
Pogorzela		2	4	6	12
Poniec		2	2	6	10
łącznie		37	40	96	173

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

Ponadto – na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej – ustalono, że liczba rodzin, których dotyczy problem przemocy w rodzinie, na terenie każdej z gmin kształtuje się następująco:

rok gmina	2008 rok	2009 rok	2010 r.	łącznie
Borek Wlkp.	3	3	22	28
Gostyń	9	9	24	32
Krobia	17	19	26	62
Pępowo	3	2	4	9
Piaski	2	3	4	9
Pogorzela	2	3	6	11
Poniec	15	19	21	55
łącznie	51	58	107	206

Pracownicy poszczególnych ośrodków pomocy społecznej rozpoczęli następującą liczbę procedur „Niebieska Karta”:

rok	2008 rok	2009 rok	2010 r.	łącznie
Borek Wlkp.	3	1	6	10
Gostyń	0	0	6	6
Krobia	0	1	8	9
Pępowo	0	0	1	1
Piaski	0	0	0	0
Pogorzela	2	0	7	9
Poniec	0	1	2	3
łącznie	5	3	30	38

Na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Gostyniu ustalono, że w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie na terenie poszczególnych gmin przeprowadzono następującą liczbę interwencji:

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

rok	2008 rok	2009 rok	I-VI.2010 r.	łącznie
Borek Wlkp.	29	33	23	85
Gostyń	104	87	26	217
Krobia	18	20	13	51
Pępowo	38	31	9	78
Piaski	15	28	13	56
Pogorzela	55	69	12	136
Poniec	44	41	23	108
łącznie	303	309	119 546 (ogółem w 2010 r.)	1158

Ponadto – na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Gostyniu – ustalono, że liczba rodzin, których dotyczy problem przemocy w rodzinie, na terenie każdej z gmin kształtuje się następująco:

rok	2008 rok	2009 rok	I-VI.2010 r.	łącznie
Borek Wlkp.	10	12	17	39
Gostyń	89	83	22	194
Krobia	15	18	11	44
Pępowo	9	8	7	24
Piaski	12	25	11	48
Pogorzela	9	10	6	25
Poniec	10	6	2	18
łącznie	154	162	76	392

W 2010 r. pokrzywdzonych (wg danych KPP w Gostyniu) w wyniku przemocy w rodzinie było 219 osób, w tym 181 kobiet, 35 mężczyzn, 3 małoletnich.

Liczba sprawców przemocy w 2010 r. to 183 osoby (w tym 4 kobiety). Pod wpływem alkoholu było 148 sprawców przemocy. Zatrzymano 32 z nich.

Komenda Powiatowa Policja w Gostyniu wysłała w 2010 r. 129 powiadomień do ośrodków pomocy społecznej, 124 powiadomienia do gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz 85 powiadomień do powiatowego centrum pomocy rodzinie o przypadkach przemocy w celu prowadzenia działań przeciwdziałających przemocy w rodzinie.

Poza tym ustalono, że policjanci rozpoczęli następującą liczbę procedur „Niebieska Karta” na terenie poszczególnych gmin:

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

rok gmina	2008 rok	2009 rok	I-VI.2010 r.	łącznie
Borek Wlkp.	13	16	23	52
Gostyń	104	87	26	217
Krobia	18	20	13	51
Pępowo	10	10	9	29
Piaski	15	28	13	56
Pogorzela	10	16	12	38
Poniec	13	7	2	22
łącznie	183	184	98 191 (ogółem w 2010 r.)	558

Na podstawie danych Bonifratskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Marysinie ustalono, że ze schronienia w poszczególnych latach skorzystała następująca liczba osób (kobiet i dzieci) z poszczególnych gmin:

rok gmina	2008 rok	2009 rok	2010 rok	łącznie
Borek Wlkp.	1	2	6	9
Gostyń	15	11	14	41
Krobia	8	2	2	12
Pępowo	3	1	1	5
Piaski	5	3	1	8
Pogorzela	2	2	2	6
Poniec	2	4	4	10
spoza powiatu	7	12	16	35
łącznie	43	37	46	126

W zakresie prowadzenia interwencji kryzysowej i udzielania pomocy ofiarom przemocy w Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, działającym przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu, w poszczególnych latach podjęto następujące działania:

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

działania \ rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok	łącznie
interwencje domowe	19	79	59	157
udzielone porady dotyczące przemocy	398	417	476	1291
uczestnictwo w zespołach interdyscyplinarnych	12	17	15	44
udzielona pomoc w przygotowaniu dokumentów sądowych w związku z różnymi formami przemocy	437	423	484	1344

Komenda Powiatowa Policji w Gostyniu w 2010 r. przeprowadziła 207 postępowań w sprawach o przemoc w rodzinie.

Prokuratura Rejonowa w Gostyniu wszczęła następującą liczbę postępowań w sprawie przemocy w rodzinie z art. 207 Kodeksu Karnego w poszczególnych latach, z uwzględnieniem podziału na gminy, na terenie których mieszkają rodziny:

rok \	2008 rok	2009 rok	I-VI.2010 r.	łącznie
Borek Wlkp.	4	3	2	9
Gostyń	4	11	6	21
Krobia	6	6	3	15
Pępowo	1	1	1	3
Piaski	2	5	2	9
Pogorzela	0	2	1	3
Poniec	1	4	1	6
łącznie	18	32	16	66

Ponadto – na podstawie danych Prokuratury Rejonowej w Gostyniu – ustalono liczbę aktów oskarżenia skierowanych do Sądu w sprawie przemocy w rodzinie z art. 207 Kodeksu Karnego w poszczególnych latach, z uwzględnieniem podziału na gminy, na terenie których mieszkają rodziny:

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

rok	2008 rok	2009 rok	I-VI.2010 r.	łącznie
Borek Wlkp.	2	3	2	7
Gostyń	2	7	5	14
Krobia	5	3	1	9
Pępowo	1	1	1	3
Piaski	1	4	1	6
Pogorzela	0	2	1	3
Poniec	1	1	1	3
łącznie	12	21	12	45

Poza tym – na podstawie danych Prokuratury Rejonowej w Gostyniu – ustalono liczbę wszczętych postępowań w sprawie stosowania przemocy w rodzinie spoza art. 207 Kodeksu Karnego w poszczególnych latach, z uwzględnieniem podziału na gminy, na terenie których mieszkają rodziny. Uwzględniono tutaj inne przestępstwa przeciwko rodzinie, takie jak naruszenie nietykalności cielesnej, obyczajności i wolności (także seksualnej), które były popełnione na szkodę osób bliskich.

rok	2008 rok	2009 rok	I-VI.2010 r.	łącznie
Borek Wlkp.	0	5	3	8
Gostyń	3	19	16	38
Krobia	1	1	3	5
Pępowo	1	1	2	4
Piaski	0	4	2	6
Pogorzela	0	1	3	4
Poniec	1	0	4	5
łącznie	6	31	33	70

Ponadto – na podstawie danych Prokuratury Rejonowej w Gostyniu – ustalono liczbę aktów oskarżenia skierowanych do Sądu w sprawie przemocy w rodzinie spoza art. 207 Kodeksu Karnego w poszczególnych latach, z uwzględnieniem podziału na gminy, na terenie których mieszkają rodziny. Uwzględniono tutaj inne przestępstwa przeciwko rodzinie, takie jak naruszenie nietykalności cielesnej, obyczajności i wolności (także seksualnej), które były popełnione na szkodę osób bliskich.

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

rok	2008 rok	2009 rok	I-VI.2010 r.	łącznie
Borek Wilkp.	0	1	2	3
Gostyń	2	7	11	20
Krobia	1	1	1	3
Pępowo	1	1	2	4
Piaski	0	3	1	4
Pogorzela	0	1	2	3
Poniec	1	0	3	4
łącznie	5	14	22	41

W konsultacji z Sądem Rejonowym w Gostyniu ustalono liczbę skazanych za przestępstwa z art. 207 Kodeksu Karnego w poszczególnych latach:

rok	2008 rok	2009 rok	I-VI.2010 r.
liczba osób osądzonych	13	13	16
łącznie	42		

Podsumowanie

Przedstawione dane dotyczące występowania zjawiska przemocy w rodzinie, jak i niektórych działań podejmowanych w celu jej ograniczenia, nie w pełni odzwierciedlają rzeczywistej skali tego problemu. Stosowanie przemocy bardzo często identyfikuje się z mitem, że „przemoc w związkach to sprawa prywatna”. Faktem jest jednak, że przemoc to nie osobisty problem, tylko przestępstwo ścigane z urzędu. Nie zatrzymywana jest realnym zagrożeniem dla zdrowia i życia. Powoduje poważne urazy psychiczne. Gdy zabraknie skutecznej interwencji, prowadzi do eskalacji przemocy i nierzadko do zabójstw. Powyższa diagnoza pozwala na podejmowanie nowych przedsięwzięć i opracowanie nowatorskich rozwiązań tego problemu. Powiat gostyński wykazuje wysoki stopień znajomości problemu rodzin dotkniętych jakąkolwiek formą przemocy w rodzinie. Bardzo charakterystycznym zjawiskiem jest przemoc wobec kobiet i dzieci. Diagnoza wskazuje, iż osoby dotknięte przemocą coraz częściej korzystają z pomocy instytucji.

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

III. Cele Programu.

III.1 Celem głównym Programu jest **ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie gostyńskim.**

III.2 Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

1. Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy.
2. Zapewnienie pomocy i ochrony ofiarom przemocy w rodzinie.
3. Rozwijanie działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Poprawa skuteczności realizowanych zadań przez instytucje i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz monitorowanie zjawiska występowania przemocy w rodzinie w powiecie gostyńskim.

IV. Działania Programu

Lp.	Cele	Działania	Realizatorzy
1.	Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem	1. Podnoszenie świadomości na temat zjawiska przemocy w rodzinie poprzez m.in. prowadzenie działań edukacyjno -informacyjnych na temat przemocy w rodzinie (ulotki, plakaty, broszury, informatory, artykuły do prasy, organizowanie konferencji, debat, prowadzenie kampanii społecznych)	PCPR w Gostyniu, organizacje pozarządowe; ośrodki pomocy społecznej; placówki oświatowe
		2. Organizowanie warsztatów wzmacniających kompetencje rodzicielskie.	PCPR w Gostyniu, Stowarzyszenie „Dziecko”;
		3. Organizowanie mediacji rodzinnych.	PCPR w Gostyniu,

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

	przemocy.		Stowarzyszenie „Dziecko”
		4. Prowadzenie młodzieżowych świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży.	Dom Dziecka w Bodzewie;
		5. Organizowanie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży oraz różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym	PCPR w Gostyniu, Dom Dziecka w Bodzewie, organizacje pozarządowe
2.	Zapewnienie pomocy i ochrony ofiarom przemocy w rodzinie.	1. Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej zapewniającego schronienie i pomoc specjalistyczną ofiarom przemocy.	BOIK w Piaskach
		2. Prowadzenie ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.	PCPR w Gostyniu, Stowarzyszenie „Dziecko”
		3. Poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, prawne, pedagogiczne, rodzinne itp.).	PCPR w Gostyniu, Organizacje pozarządowe,
		4. Telefon zaufania.	KPP w Gostyniu, PCPR w Gostyniu
		5. Prowadzenie procedur „Niebieskiej karty:	KPP w Gostyniu, powiatowe i gminne placówki pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia,
		6. Zapewnienie dzieciom zagrożonym przemocą w rodzinie miejsc w zawodowych rodzinach zastępczych, w szczególności w pogotowiach rodzinnych.	PCPR w Gostyniu
		7. Pomoc osobom opuszczającym ośrodki interwencji kryzysowej w usamodzielnieniu się	BOIK w Piaskach, Ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

			gostyńskiego PCPR w Gostyniu
		8. Udział specjalistów powiatowych w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych gmin powiatu gostyńskiego	Placówki pomocy społecznej, oświaty i służby zdrowia
		9. Ochrona ofiar przemocy poprzez: - izolację sprawcy przemocy od ofiary, - zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną, - nakaz opuszczenia lokalu mieszkalnego	KPP w Gostyniu, Prokuratura Rejonowa w Gostyniu, Sąd Rejonowy
		10. Opracowanie i realizacja programów skierowanych do osób pokrzywdzonych.	PCPR w Gostyniu, organizacje pozarządowe
		11. Prowadzenie banku pomocy rzeczowej w celu poprawy sytuacji materialnej rodzin zagrożonych przemocą.	BOIK w Piaskach; PCPR w Gostyniu;
3.	Rozwijanie działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.	1. Prowadzenie programów korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.	PCPR w Gostyniu
		2. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa (w szczególności psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego, socjalnego, prawnego oraz terapii indywidualnej i grupowej)	PCPR w Gostyniu
4.	Poprawa skuteczności realizowanych zadań przez	1. Powiatowy zespół konsultacyjny (wymiana doświadczeń między przewodniczącymi gminnych zespołów interdyscyplinarnych i specjalistami.	PCPR w Gostyniu;

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

instytucje i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	2. Organizowanie szkoleń i warsztatów w zakresie przemocy w rodzinie dla osób zajmujących się tą problematyką (m.in. dla pracowników pomocy społecznej, policji, kuratorów, pedagogów szkolnych itp.);	PCPR w Gostyniu Organizacje pozarządowe
	3. Organizowanie udziału kadry pomocy społecznej w szkoleniach podnoszących kwalifikacje i wiedzę w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	PCPR w Gostyniu
	4. Doradztwo metodyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i organizacji pozarządowych z terenu powiatu.	PCPR w Gostyniu
	5. Superwizje dla specjalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	PCPR w Gostyniu

IV.1 Wskaźniki realizacji celów:

1. Liczba osób biorących udział w spotkaniach.
2. Liczba organizowanych spotkań.
3. Liczba szkoleń.
4. Liczba superwizji.
5. Liczba pracowników przeszkolonych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
6. Liczba osób korzystających z pomocy poradni rodzinnej.
7. Liczba dzieci korzystających z pomocy zawodowych rodzin zastępczych.
8. Liczba osób korzystających z bezpłatnego poradnictwa prawnego oraz z pozostałych rodzajów poradnictwa specjalistycznego.
9. Liczba sprawców przemocy objętych programem korekcyjno – edukacyjnym.
10. Liczba osób objętych działaniami edukacyjnymi.

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

11. Liczba wydanych informatorów, biuletynów, ulotek itp.
12. Liczba informacji medialnych o możliwości uzyskania pomocy w sytuacji występowania przemocy w rodzinie.
13. Liczba przeprowadzonych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy oraz pozytywnego wizerunku rodziny.
14. Liczba spotkań Powiatowego Zespołu Konsultacyjnego.
15. Liczba porad metodycznych.
16. Liczba uruchomionych procedur „niebieskiej karty”
17. Liczba osób korzystających ze schronienia w ośrodku interwencji kryzysowej.
18. Liczba porad telefonicznych.
19. Liczba godzin dyżurów specjalistów.
20. Liczba mediacji rodzinnych.
21. Liczba świadczeń Banku Pomocy Rzeczowej.

V. Zasady finansowania Programu.

Realizacja działań Programu finansowana będzie ze:

- a) środków własnych Powiatu Gostyńskiego,
- b) środków samorządów gmin,
- c) z dotacji celowych budżetu państwa
- d) środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł, w szczególności programów unijnych, konkursów grantowych itp.

VI. Monitorowanie i sprawozdawczość

Monitorowanie przebiegu realizacji Programu odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Dyrektor PCPR w ramach corocznie przedstawianego Radzie Powiatu Gostyńskiego sprawozdania z działalności jednostki przedłoży również raport z realizacji Programu.

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

VII. Podstawy prawne.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie realizowany będzie w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 z późniejszymi zmianami).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późniejszymi zmianami).
3. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964 r., Nr 9, poz. 59 z późniejszymi zmianami).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r., Nr 70, poz. 473 z późniejszymi zmianami).
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r., Nr 89, poz. 555 z późniejszymi zmianami).

VIII. Podsumowanie

Przemoc w rodzinie dotyczy znaczącej części populacji. Z uwagi na tendencję wzrostową zjawiska oraz jego negatywne konsekwencje zarówno dla samej jednostki, jak i społeczeństwa, należy stale poszukiwać odpowiednich sposobów skutecznej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie i pracy ze sprawcą.

W poszukiwanie skutecznych form przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomagania ofiarom angażuje się coraz więcej profesjonalistów i wolontariuszy, organizacji pozarządowych i specjalistycznych instytucji. Nie jest to łatwe zadanie między innymi dlatego, że rodzina powinna być skutecznie chroniona przed ingerencjami zewnętrznymi. Jednak w sytuacji, kiedy członkowie rodziny nie są w stanie sami poradzić sobie z występującym problemem, należy zaoferować im złożony system wsparcia i pomocy.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej nadaje wszystkim obywatelom szereg wolności, praw i obowiązków. Zgodnie z art. 40 Konstytucji *nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych*. Zgodnie z art. 41 *każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonych w ustawie*. Zgodnie z art. 71 ust. 1 *państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej*

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Zgodnie z art. 72 ust. 1 Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Uwzględniając powyższe, należy dołożyć szczególnych starań, by osoba, której wolności i prawa są ograniczone, miała możliwość uzyskania specjalistycznej pomocy, której celem będzie rozwiązanie trudnej sytuacji życiowej.

Zajmowanie się przemocą domową wymaga zrozumienia złożoności zjawisk życia rodzinnego, jak i szczególnej troski oraz uważności w trakcie interwencji. Ponadto by skutecznie i szybko zapewnić pomoc ofiarom przemocy w rodzinie należy wypracować wysoką jakość współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Taka zdolność do stworzenia lokalnej koalicji jest pierwszym krokiem w drodze ku profesjonalnemu przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ochronie ofiar.

IX. Wykaz instytucji udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w powiecie gostyńskim

1. Komenda Powiatowa Policji

ul. Wrocławska 44, 63-800 Gostyń Tel. 65 572 04 30, 572 04 42

2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu

ul. Nowe Wrota 7, 63-800 Gostyń Tel. 65 572 75 28

3. Bonifraterski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

Marysin 1, 63-820 Piaski Tel. 65 573 90 00

4. Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (przy PCPR w Gostyniu)

ul. Nowe Wrota 7, 63-800 Gostyń Tel. 65 572 75 28

5. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Borku Wlkp.

ul. Rynek 13, 63-810 Borek Wlkp. Tel. 65 571 61 12

6. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyniu

ul. Wrocławska 250, 63-800 Gostyń Tel. 65 572 01 11

7. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krobi

ul. Powstańców Wielkopolskich 126, 63-840 Krobia Tel. 65 571 11 09

8. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pępowie

ul. St. Nadstawek 6, 63-830 Pępowo Tel. 65 573 63 05, 573 63 11

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2011 – 2015”

9. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piaskach

ul. Szkolna 1, 63-820 Piaski Tel. 65 573 90 08

10. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pogorzeli

ul. Rynek 1, 63-860 Pogorzela Tel. 65 573 49 53

11. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poniecu

ul. Krobska 45 a, 64-125 Poniec Tel. 65 573 13 18

12. Ośrodek Mediacyjny w Gostyniu (przy PCPR w Gostyniu)

ul. Nowe Wrota 7, 63-800 Gostyń Tel. 65 572 75 28

13. Punkt Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (Stowarzyszenie „Dziecko”)

ul. Parkowa 1a, 63-800 Gostyń

14. Punkt Wsparcia dla Ofiar i Sprawców Przemocy (przy MGOPS w Gostyniu)

ul. Willowa 3 63-800 Gostyń Tel. 65 572 00 73